

دکتر رهامی در گفت‌وگو با شرق پیشنهاد کرد

تشکیل دادگاه قانون اساسی برای حل چالش قوا

گروه سیاسی، ریحانه طباطبایی: نامه‌نگاری‌های رییس مجلس و دولت به درازا کشیده است و گویا پاسخ و راه‌حلی برای آن متصور نیست. در این بین نمایندگان حقوقی و نمایندگان مجلس نیز در لایه‌لای نامه‌نگاری‌ها اظهار نظر‌ها کرده‌اند و ...

• صفحه ۳ •

پنجشنبه ۱۹ خرداد ۱۳۹۰ • ۶ رجب ۱۴۲۲ • ۹ ژوئن ۲۰۱۱ • سال هشتم

ضمیمه اول هفته

- پرونده‌ای برای دستمزد ستاره‌های سینمای ایران
- با یادداشت‌هایی از علی معلم، جمشید مشایخی، بهزاد فراهانی رامبد جوان، مهران غفوریان، سروش صحت حامد بهداد، نیما شاهرخ‌شاهی

تیترا

نرخ بانک مرکزی ۲/۵ درصد کمتر است

ورود بی‌سابقه مرکز آمار به حوزه اعلام نرخ تورم

• صفحه ۴ •

بزرگ‌ترین نقاشی دیواری ایران محو شد

پاشیدن رنگ سفید روی هفت‌خوان شاهنامه

• صفحه ۱۱ •

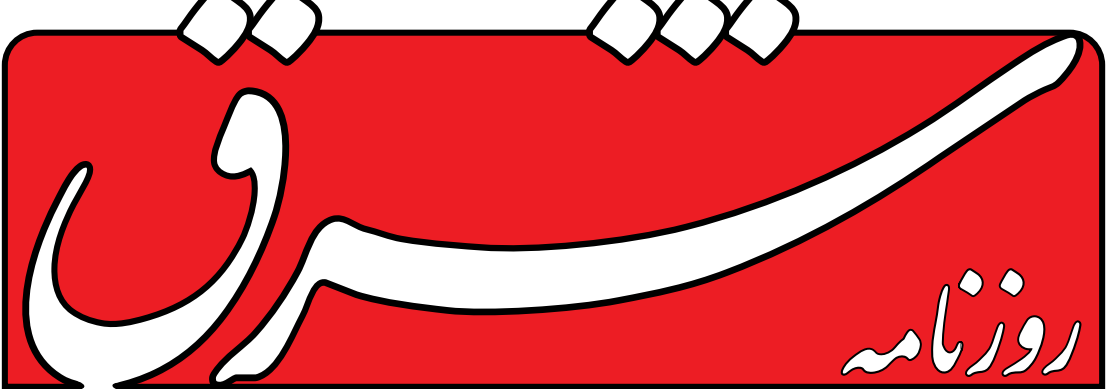
حرف اول

بوری در مسیر نزول

شاهین شایان‌آرانی*

بوری تهران بعد از روزهای طولانی فرودین‌ماه که یکسره روی مدار رونق حرکت می‌کرد و شاخص یک نفس در حال صعود بود حال و روز خوبی ندارد و به افت و خیز آن نمی‌توان اعتماد کرد. در حقیقت در یک ماه و نیم گذشته بازار سهام تهران به کشتی توفان‌زده‌ای شباهت دارد که برای این سو و آن‌سو رفتن به توفان نیازی نیست، یک نسیم هم کفایت می‌کند. همین بی‌ثباتی هم مهم‌ترین دلیلی است که می‌تواند حیاتی بودن بازار را به اثبات برساند. در بازارهای مالی که بازار سرمایه یکی از زیرمجموعه‌های آن است، مهم‌ترین اصل کارآیی است. بر همین اساس، بازاری کارا نامیده می‌شود که قیمت عادلانه و تعدادی در هر لحظه از طریق عرضه و تقاضا تعیین شود. به عبارت دیگر قیمت عادلانه یعنی ارزش واقعی بازار. اما بازار مالی زمانی به سوی کارایی حرکت می‌کند که اولا حجم عظیمی از عرضه و تقاضا از سوی طیف گسترده‌ای از دیدگاه‌ها وجود داشته باشد و ثانیاً اطلاعات شفاف همزمان در اختیار متقاضی و عرضه‌کننده وجود داشته باشد. این به آن معناست که در بازار کارا اطلاعات نهانی و رانت‌های اطلاعاتی موجودیت و موضوعیت ندارد چون همین اطلاعات می‌تواند قیمت را از مسیر تعادلی خارج کند. از سوی دیگر در بازار مالی کارا شایعه و اطلاعات غیرواقعی قادر به تغییر مسیر قیمت‌ها نیست، به معنای دیگر بازار و قیمت‌ها تنها در مقابل اطلاعات تأییدشده و اخبار موثق واکنش نشان می‌دهد. در نهایت اینکه در بازار کارا قیمت‌ها به طور نسبی دارای ثبات است و مسیر کلی حرکت آن به سادگی تغییر نمی‌کند. این مشخصه‌ها در بورس تهران دست‌کم این روزها وجود ندارد. بازار سهام تهران در اولین ماه بهاری ارسال بی‌رقیب بود و هر روز رکورد جدید به ثبت می‌رساند اما از آنجا که این رشد و رونق دلیل موجه و قابل توجه اقتصادی نداشت، دولت مستعجل بود.

ادامه در صفحه ۴

نشست نقد و بررسی «اقلیم خاطرات»

عروسی امام(ره): به ابهامات در گذشت سیداحمد پاسخ می‌دهم

گروه صفحه آخر: نشست نقد و بررسی کتاب «اقلیم خاطرات» نوشته «فاطمه طباطبایی» عروس حضرت امام خمینی(ره) دوشنبه عصر با حضور «فاطمه طباطبایی»، «حجت‌الاسلام «رسول جعفریان»، رییس کتابخانه مجلس، «محسن بهشتی‌سرت».

• صفحه آخر •

شماره پیاپی ۱۲۶۶ • شماره ۳۴۲ دوره جدید ۱۲ صفحه +۳۲ صفحه ضمیمه • ۱۰۰۰ تومان

سر مقاله

پیامدهای گرانی ارز

عباس هشی*

تصمیم ناگهانی بانک مرکزی برای افزایش نرخ ارز به جزء ضرر برای مردم جامعه اثر دیگری ندارد؛ زیرا بخش عمده‌ای از درآمدهای ارزی کشور صرف واردات کالا می‌شود و این کالاهای وارداتی از جمله مواد و قطعات صنعتی را که در کارخانه‌ها مورد استفاده است بخش عمده هزینه تولید را تشکیل می‌دهند و بدیهی است با گرانی قیمت واردات آنها، هزینه‌های کالاهای تولیدی و خدمات نیز افزایش می‌یابد و این تحمیل تورم به مردم است.

تصمیم بانک مرکزی برای افزایش نرخ ارز ناشی از آن است که این نهاد نتوانسته است وظیفه اصلی خود را که حفظ ارزش پول و کنترل نرخ برابری است به درستی انجام دهد و اکنون به خاطر این ناتوانی می‌کوشد صورت مسأله را با پاک کرده و نرخ ارز را افزایش می‌دهد. در واقع با افزایش نرخ ارز، درآمد کلانی به دست کسانی می‌افتد که موجودی ارزی یا کالاهای وارداتی دارند، این درحالی است که توان مردم به عنوان مصرف‌کننده کاهش می‌یابد و این گرانی به مردم تحمیل می‌شود و در حقیقت مردم هزینه مدیریت نامطلوب بانک مرکزی که وظیفه کنترل نرخ ارز و حفظ ارزش پول را دارد، می‌دهند. از یک سو در چند ماه اخیر افزایش قیمت‌ها به دلیل اصلاح قیمت حامل‌های انرژی مردم را نگران کرده و آنان را به سمت خرید کالا و ارز کشاند و از سوی دیگر اعلام تصمیم دولت برای حذف سه صفر از واحد پول ملی و کاهش نرخ سود سپرده بانک‌ها، مردم را به بیرون کشاندن پس‌اندازهای خود از بانک‌ها وادار یا مجاب کرد که ضربه‌ای برای اقتصاد کشور بوده؛ زیرا وقتی مردم، پس‌اندازهای خود را از بانک‌ها بیرون می‌کشند، ساده‌ترین سرمایه‌گذاری که خرید سکه و ارز است را انتخاب می‌کنند، بنابراین این شرایط سبب می‌شود تقاضای ارز بیشتر شود و در این زمان بانک مرکزی باید دلار عرضه نماید تا توزیع ارز را کنترل کند و قیمت برابری را پایین بیاورد، اما به نظر می‌رسد بانک مرکزی توان کنترل ارز و کاهش قیمت برابری را ندارد. این نکته را هم باید در نظر داشته باشیم که وقتی بانک مرکزی نرخ ارز را افزایش می‌دهد به تبع آن نرخ ارز در بازار آزاد هم افزایش می‌یابد و یک عده که فعالیت ارزی دارند از درآمد میلیاردی برخوردار می‌شوند و از آنجایی که ما اقتصاد زیرزمینی داریم که به دولت نیز مالیات نمی‌دهند، باید گفت این درآمد کلان بدون مالیات به یکباره به دست عده‌ای می‌افتد که ضرر و گرانی آن را باید مردم عادی جامعه تحمل کنند.

«کارشناس اقتصادی و عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

خبر آخر

اختلاف اوپاما و مرکل درباره جنگ لیبی

فارس: صدراعظم آلمان در کنفرانس خبری مشترک با رییس‌جمهور آمریکا در کاخ سفید، با دخالت نظامیان آلمانی در جنگ علیه لیبی مخالفت کرد. به گزارش روزنامه آمریکایی «واشنگتن‌پست»، در کنفرانس خبری که متعاقب دیدارهای صبح دیروز «باراک اوپاما»، رییس‌جمهور آمریکا و «نگلارمرکل»، صدراعظم آلمان در کاخ سفید برگزار شد، مرکل با استقرار نظامیان ارتش آلمان در ماموریت نظامی ناتو علیه لیبی مخالفت کرد. با وجود اختلاف‌نظر آمریکا و آلمان درباره دخالت نظامی در لیبی و احیای وضعیت اقتصادی اروپا، اوپاما و مرکل، این اختلاف‌نظرها را کم‌اهمیت جلوه دادند و تضمین کردند هدف مشترک آنها کناره‌گیری «معمّر قذافی»، حاکم لیبی از قدرت و احیای وضعیت اقتصادی جهان است. اوپاما اعلام کرد: زمانی که قذافی از قدرت کناره‌گیری کند، کارهای زیادی وجود دارد که باید در زمینه بازگرداندن وضعیت اقتصادی و سیاسی مردم لیبی انجام شوند و انتظار من این است که آلمان حمایت کامل و قاطعانه‌ای در این زمینه داشته باشد.

عسکری

گزارش خبرنگار اعزامی «شرق» از پایان بی‌نتیجه نشست فروپاشی اوپک کلید خورد

افزایش سقف تولید بودند را اعلام کرد: «شش کشور الجزایر، انگولا، وزونلا، عراق، ایران و لیبی با افزایش سطح تولید اوپک مخالف بودند.» این مطلق عرف دیپلماتیک سازمان کشورهای صادرکننده نفت نبود. اما اختلافات چنان بود که همه چیز را تحت تأثیر قرار داد. ناظران پیش‌بینی می‌کنند با افزایش یکجانبه تولیدنفت عربستان، قیمت نفت کاهش یابد. کارشناسان می‌گویند عمده کشورهای مخالف افزایش سطح تولید، ظرفیت افزایش زیادی برای تولیدنفت ندارند. التعمیمی با این سخنان حساب خود و کشورها را با اوپک جدا کرد. وی در اظهار نظر دیگری گفت: «این بدترین اجلاس عمرم بود»

در کنفرانس خبری علی‌آبادی چه گذشت؟

اما در پرسش و پاسخ رییس کنفرانس وزرا چه گذشت؟ خبرنگاری درباره سطح تولید اوپک پرسید و علی‌آبادی جواب داد: «سطح تولید فعلی اوپک ادامه خواهد یافت.» علی‌آبادی بر خلاف وزیر نفت عربستان در پاسخ به سوال دیگری درباره نام بردن اسمی کشورهای موافق افزایش سطح تولید سکوت کرد: «هر کشوری خودش می‌تواند مواضعش را اعلام کند» وقتی خبرنگاری بی‌سی‌سی‌فارسی درباره افت ظرفیت تولید نفت ایران پرسید و آن را دلیل مخالفت ایران با افزایش سقف تولید اوپک دانست، پاسخ شنید: «منبع اطلاعات شما چیست؟ اگر منبع، وزارت نفت ایران باشد این مساله درست نیست.» شرق از علی‌آبادی می‌پرسد:

آیا پیشنهاد ایران برای برگزاری جلسه اضطراری در ایران ارایه شد؟

«خیر، ما چنین پیشنهادی ندادیم.» اما منابع آگاه در گفت‌وگو با شرق از تمایل ایران برای برگزاری یک جلسه اضطراری در تهران خبر دادند. ظاهراً این پیشنهاد هم به نوعی در سطح هیات‌ها طرح شده بود و یکی از دلایل مخالفت گروه عربستان با برگزاری جلسه فوق‌العاده همین امر بوده است؛ چرا که بر اساس یک سنت، کشور رییس کنفرانس، میزبان جلسه فوق‌العاده است. گروه عربستان نمی‌خواست به ایران بیاید.

سرپرست نفت ایران: ناراحتیم

رییس کنفرانس اوپک در بخش دیگری از سخنانش گفت: «ما به‌عنوان کشورهای تولیدکننده نفت خواهان آرامش در بازار هستیم و یقیناً به این جلسه آمده بودیم تا به تصمیم برسیم.» وی افزود: «از اینکه جلسه به اجماع نرسید، ناراحت هستیم.» علی‌آبادی در پاسخ به سوال دیگری درباره علت به نتیجه نرسیدن وزرا گفت: «هر کشوری نظر خودش را می‌دهد. در اوپک تصمیمات با اجماع اتخاذ می‌شود. کافی است یک یا چند نفر مخالفت کنند».

ادامه در صفحه ۴

گروه اقتصادی-وین، رضا زندی: فروپاشی اوپک کلید خورد. این مناسب‌ترین تعبیر برای اجلاس سعد و پنجاه و نهم وزراست. بازها و کیوت‌ها رسماً روبه‌روی هم ایستادند. برای اولین‌بار بود که وزرا در پایان جلسه، بیانیه‌ای صادر نکردند. این‌اجلاس، دیروز در وین بدون نتیجه پایان یافت. محمد علی‌آبادی که تنها شش روز است سرپرست نفت ایران شده از صندلی ریاست اوپک، خبر عدم اجماع برای تغییر سطح تولید اوپک را اعلام کرد. وزیر نفت عربستان هم همزمان در لای ذبیرخانه، این اجلاس را بدترین اجلاس عمرش نامید و از پذیرش تصمیمات آن استنکاف کرد. شگاف در اوپک آنقدر عمیق بود که حتی درباره جلسه سه ماه آینده هم توافق نشد. اتحاد اوپک پاره شد و دو گروه روبه‌روی هم ایستادند؛ آن هم علنی و جلو دوربین‌ها. آیا فصل جدیدی برای اوپک رقم خواهد خورد؟

اوپک دستاوردی جز اختلاف نداشت

سرپرست وزارت نفت ایران که ریاست کنفرانس وزرا را بر عهده داشت حدود ساعت سه به وقت محلی به همراه دبیرکل اوپک به میان خبرنگاران آمد تا جلسه پنج‌ساعته وزرا را اعلام کند. «در این جلسه سعی کردیم اعضای اوپک را به هم نزدیک کنیم و به یک نتیجه مشترک برسیم.» تعدادی از اعضا اعتقاد داشتند که باید همین امروز تولید اوپک افزایش یابد. اما تعداد دیگری اعتقاد داشتند که این افزایش را باید با بررسی و مطالعه بیشتری انجام دهیم.» سخنان علی‌آبادی را کس دیگری به انگلیسی ترجمه می‌کرد: «آخرین پیشنهادی که مطرح شد، این بود که حداکثر به مدت سه ماه برای مطالعه بازار وقت بگذاریم و پس از آن، جلسه دیگری تشکیل شود تا تصمیم‌گیری کنیم.» اما رییس کنفرانس وزرا از مخالفت برخی از اعضا با این پیشنهاد خبر داد: «این تصمیم اما مورد تأیید بعضی‌ها واقع نشد و به غیر از مسألت عمومی که مورد بررسی و تصویب قرار گرفت درباره تغییر سقف تولید اوپک اجماعی حاصل نشد.» هر چند علی‌آبادی ابراز امیدواری کرد که ظرف سه ماه جلسه دیگری تشکیل شود اما این حرف فقط در حد اظهار امیدواری بود و آقای دبیرکل هم تأکید کرد که اوپک چنین تصمیمی نگرفته است. اوپک دیروز جز «اختلاف» هیچ دستاوردی نداشت.

وزیر نفت عربستان: بدترین کنفرانس عمرم بود

التعمیمی به میان خبرنگاران آمد و اظهارات شدیدالحنی بر زبان راند. بعد از مصاحبه هم آنقدر عصبانی بود که ترجیح داد مقداری از مسیر را بدون خودرو پیاده‌روی کند و وی اعلام کرد که آنچه در جلسه گذشته را قبول ندارد: «عربستان ظرفیت مزادش را به بازار خواهد آورد.» اما او درباره مقدار آن سکوت کرد. وی آنقدر ناراحت بود که نام کشورهای را که مخالف

تکند. در اواخر سال گذشته اما مطهری بار دیگر اعلام کرد: «اگر همچنان به ترویج تز مکتب ایرانی بافشاری و نسبت به مساله حجاب و عفاف بی‌تفاوتی شود، ضمن حمایت از خدمات دولت، سوال از رییس‌جمهور را - که به خاطر اجرای قانون هفتمندسازی بارانه‌ها به تأخیر انداختیم - در دستور کار قرار خواهیم داد» تا سوال از احمدی‌نژاد در ذهن‌ها باقی بماند. طرح سوال مسکوت گذاشته شد تا اینکه پس از ماجرای وزیر اطلاعات فضای سیاسی دچار تغییراتی شد که امکان طرح سوال را بیشتر می‌کرد. در زمان غیبت ۱۲ روزه احمدی‌نژاد در دولت طرح سوال از احمدی‌نژاد باز هم از سوی مطهری مطرح شد. این بار اما واکنش‌ها ماندن گذشته نبود کسی ویژه بودن شرایط را برای جلوگیری از سوال مطرح نمی‌کرد. برعکس همراهی بیشتری به چشم می‌آمد. در ششمین روز از ۱۱ روز عدم حضور محمود احمدی‌نژاد در نهاد ریاست‌جمهوری بود که یکی از نمایندگان مجلس اعلام کرد، طرح سوال علی مطهری از رییس‌جمهور اسلامی ایران به جریان افتاده و ۵۲ نفر هم آن را امضا کرده‌اند.

نکته
زمان برخی رسانه‌ها حتی از تلاش نمایندگان برای استیضاح احمدی‌نژاد خبر داده بودند. محمدجواد ابطی، نماینده خمینی شهر که از حامیان دولت است در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه «شایع شده است بسا توجه به اتفاقات رخ داده بعد از موضوع تغییر وزیر اطلاعات احتمال

استیضاح رییس‌جمهور وجود دارد»، گفت: «استیضاح منتفی است اما آقای مطهری قصد سوال از رییس‌جمهور را دارد و تاکنون ۵۲ امضا هم جمع‌آوری کرده است.» پیش از این هر بار که زمزمه طرح سوال به گوش می‌رسید همه به مطهری زنه‌ار می‌دادند که شرایط اجتماعی و سیاسی برای این کار مناسب نیست؛ هشداری که او همواره در پاسخش گفته است: «ما به خاطر پایبندی به آرمان‌های انقلاب اسلامی همیشه در شرایط ویژه قرار داریم. به علاوه مگر قرار است چه اتفاقی بیفتد؟ نمایندگان چند سوال از رییس‌جمهور دارند و ایشان به مجلس می‌آیند و پاسخ می‌دهند و به امید خدا رفع سوءفهام خواهد شد و راه‌های حل مشکلات باز می‌شود.» اما فضای پس از ماجرای وزیر اطلاعات امکان طرح سوال را بیشتر کرد. ماجرای وزیر اطلاعات پس از ۱۱ روز عدم حضور احمدی‌نژاد در نهاد ریاست‌جمهوری سرانجام با اباقی مصلحی در این وزارتخانه جمع شد اما حواشی آن باقی ماند.

ادامه در صفحه ۲

گروه سیاسی: علی مطهری کماکان قصد دارد احمدی‌نژاد را با طرح سوال به مجلس بکشد. عضو فراکسیون اصولگرایان در تازه‌ترین تلاشش برای سوال از احمدی‌نژاد، امضای ۹۰ نماینده برای این سوال خبر داده و گفته: به فضل خدا این سوال را به جریان خواهیم انداخت.

طرح سوال از رییس‌جمهور برای نخستین‌بار ۲۰ مهرماه در مجلس کلید خورد و در جلسه همان روز به امضای هشت نماینده مجلس رسید. این طرح دارای چهار محور، اظهارات رییس‌جمهور درخصوص جایگاه مجلس و اینکه مجلس در راس امور نیست، عدم توجه به مسایل فرهنگی جامعه و مسأله عفاف و حجاب و اظهارات اسفندیار رحیم‌شاهی، رییس دفتر رییس‌جمهور درخصوص مکتب ایرانی به جای مکتب اسلامی و عدم اجرای قانون اختصاص دو میلیارد دلار به مترو بود. در همان زمان تعدادی از نمایندگان از مطهری خواستند تا سوال از احمدی‌نژاد را مسکوت بگذارد. در طول عمر سه ساله مجلس هشتم، این چندمین‌بار است که مطهری تدوین طرح سوال از رییس‌جمهور را در دستور کار خود قرار می‌دهد. نخستین بار پس از اعلام دوستی با مردم اسرائیل بود که او مقدمات طرح سوال از رییس‌جمهور را فراهم کرد. پس از آنکه موضع دولت در قبال اجرای طرح عفاف و حجاب مورد انتقاد علما و مراجع قرار گرفت و برخی مواضع

اطرافیان رییس‌جمهور، بار دیگر این موضوع رسانه‌ای شد. تا آنجا که رسانه‌ها از مطهری به عنوان طرح سوال از رییس‌جمهور یاد کردند و از نمایندگانی همچون حسن غفوری‌فرد، حمیدرضا فولادگر و موسی‌الرضا نوتی به عنوان امضاکنندگان آن نام بردند. در آن زمان اصرار مطهری بر طرح سوال از رییس‌جمهور باعث شد تا بحث شکایت از او به هیات داور۱ فراکسیون اصولگرایان نیز پیش بیاید. حتی نمایندگانی مانند محمد رضا باهنر هم از او خواستند سوال تا موضوعی سوال از احمدی‌نژاد را متوقف کند. در مقابل، مطهری بر طرح سوال از رییس‌جمهور تأیید کرد اما زمان اجرایی شدن آن را به بعد از ثبت نسبی در اجرای قانون هدفمندکردن بارانه‌ها موکول کرد. او برای آنکه از فشار روی امضاکنندگان طرح سوال از رییس‌جمهور بکاهد اعلام کرد: «ساماندهی نمایندگان را فقط من می‌دانم و محفوظ خواهد ماند. تعداد امضاکنندگان نزدیک به حد تصاب است و اکثر آنها را اصولگراها تشکیل می‌دهند.» این‌بار این حال، هشدارها به مطهری بالا گرفت تا سوال از احمدی‌نژاد را بی‌گیری

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق تلفنی آگهی می‌پذیرد.

